Fredrikstad Animation Festival 2010

Fredrikstad Animation Festival 2010 er historie. Vi oppsummerer fem animerte dager og reflekterer rundt festivalens form og innhold, fremtid i Fredrikstad og status i plankebyen.

Det er grunn til å gratulere administrasjonen ved Fredrikstad Animation Festival med nok en vellykket festival. Fra åpningen med førpremiere på Filmkameratenes seneste langfilm, *Elias og jakten på havets gull*, til prisutdelingen med super stemning og lykklige vinnere av den nordiske og baltiske konkurransen - det hele har vært gjennomført med en tilbakelent eleganse som imponerer såvel internasjonale gjester som hjemlige festivaltravere. En gjennomført festival åpner også for refleksjoner rundt festivalens vesen, hvordan Animerte dager har funnet seg til rette i Fredrikstad og hvordan animasjonsbransjen i Norge verner rundt sin egen festival.

At det var statssekretær i Kulturdepartementet Lotte Grepp Knutsen åpnet festivalen, er i seg selv en bekreftelse på hvilken posisjon Fredrikstad Animation Festival har i Norge. Passende nok ble åpningstalen etterfulgt av førpremiere på den seneste Elias-filmen - Elias-enterprisen som nok en suksesshistorie fra den norske animasjonsbransjen. En bransje som fremstår som en liten del når man ser den norske filmbransjen under ett, men likevel den eneste delen av norsk filmbransje som er i nærheten av å leve opp til kulturministerenes målsettinger om deltakelse på sentrale, internasjonale filmfestivaler og innhenting av de viktigste filmprisene. Til tross for at norsk animasjon er nærmest ministrenes målsettinger, har det ikke ført til økt fokus på animasjon fra de bevilgende myndigheter - dette kan vi håpe endrer seg når Grepp Knutsen kommer tilbake til departementet og rapporterer fra en vellykket tur i Fredrikstad.

Bransjefokus

Festivalens to første dager var preget av et fokus på animasjonsbransjen og to seminarer som i hovedsak vender seg mot aktører i bransjen. Under overskriften *Hva skjer 'a?* presenterte festivalen caser fra sentrale animasjonsprodusenter i Norden. Blant de som presenterte nylig avsluttede og pågående prosjekter var norske Filmkameratene, svenske Filmtecknarna, danske Copenhagen Bombay og finske Filmkompaniet.
Story in Animation var tema for årets fagseminar i Fredrikstad og presenterte foredragsholdere fra hollywoodmaskineriet DreamWorks, via den auteurdrevne internasjonale produksjonen *The Illusionist*, til de kanadiske normbryterne i Clyde Henry Productions. Til tross for at hovedattraksjonen, Shrek-regissør Mike Mitchell, ble forhindret fra å komme, var fagseminaret en ubetinget suksess. Sentrale aktører i den norske animasjonsbransjen var på plass og ble servert tips om god historiefortelling, anekdoter fra produksjonene og nyttige innblikk i hvordan tenke utenfor boksen.

Temaet med "story" ble videreført med Siggraph-kurator Isaac Kerlow sin presentasjon *Storytelling Trends in Computer Animation*. Kerlow foredro om et sett regler innen historiefortelling som han mener må ligge til grunn for å nå et bredt publikum på effektivt vis. Foredraget var interessant og reiste en rekke sentrale spørsmål rundt hva god historiefortelling er, og Kerlow lanserte arbeidsmetodikker som stod i sterk kontrast til presentasjonene til andre

festivalgjester, så som Alexey Alexeev og Chris Lavis og Maciek Szczerbowski. Både Alexeev og Lavis/Szczerbowski tilbakeviste behovet for å jobbe med storyboards som utgangspunkt for et vellykket filmprosjekt og viste ved hjelp av egne produksjoner hvor forfriskende det er å jobbe på tvers av normer og regler. Filmpresentasjonene til Alexeev og Lavis/Szczerbowski utgjorde absolutte høydepunkt under festivalen.

Mediatekke vs. tekkelig media

Under festivalen publiserte Fredriksstad Blad en kommentar på avisens kultursider om festivalens manglende evner til å nå ut til et lokalt publikum. Avisen påpeker at festivaladministrasjonen kan bli bedre til å bruke de lokale mediene for å nå ut til et lokalt publikum og stiller spørsmål ved om Fredrikstad Animation Festival skal være en ren bransjefestival. Journalisten bak kommentaren har unektelig et poeng når det gjelder det mangelfulle innslaget av lokale publikummere på festivalen. Selv etter å ha vært vertskap for festivalen i 10 år virker det ikke som om befolkningen i Fredrikstad har forstått hva festivalen inneholder og vet ikke å være stolte over å ha en internasjonal filmfestival i byen. Her har festivaladministrasjonen og styret en jobb å gjøre. Men i dette bildet spiller også de lokale mediene en sentral rolle. Burde ikke Fredriksstad Blad i større grad utgjør en heiagjeng for festivalen som bidrar til styrke festivalens fotfeste blant lokalbefolkningen? Når man har en filmfestival med internasjonalt, og spesielt nordisk, nedslagsfelt i byen, burde vel de lokale mediene publisere sin omtale av festivalen på internett for å spre ordet. Søk på "animasjon" eller "Fredrikstad Animation Festival" på f-b.no gir nedslående resultater. Men alt er ikke bare sorgen. Samme dag som den lunke kommentaren sto på trykk i Fredriksstad Blad, hadde A-magasinet en 7-siders reportasje med utgangspunkt i festivalen.

Det er ikke tvil om at Fredrikstad Animation Festival har et større potensial for å nå ut til en stadig ekspanderende bransje enn det festivalen greier idag. Kan hende det har noe med et for lavt ambisjonsnivå å gjøre, men det kan også være en strategi som går ut på å bygge opp festivalen på nytt - sten for sten. Det er ikke tvil om at festivalen kom til byen i 2000 med ambisjoner som verken harmoniserte med byen eller budsjettene, så kanskje den nåværende ledelsen gjør lurt i å utvikle festivalen med små steg. Personlig kunne jeg likevel ønsket meg et bredere fokus på animasjon enn det festivalen presenterte i 2010-utgaven. Eksempelvis kunne jeg ønsket meg et fokus på bruk av animasjon i spillefilmindustrien og fremveksten av en del av den norske animasjonsbransjen med visuelle effekter som spesiale. Under festivalen var den norske effektfilmen
Trolljegeren en del av det ordinære kinoprogrammet på Fredrikstad kino, samtidig som store deler av det tekniske crewet på filmen var blant festivalens publikum og produsentene, Filmkameratene, var på festivalens gjesteliste. Likevel greide ikke festivalen å gjøre nytte av *Trolljegeren* som eksempel på en del av animasjonsbransjen som den "vanlige" filmpublikummer vil interessere seg for. Store deler av programmet som Isaac Kerlow presenterte var scener fra effektfilmer med bredt nedslagsfelt; så som
Avatar,

Prince of Persia og
Sherlock Holmes - et program som enhver filminteressert ville elsket å se - dersom de visste det eksisterte.

Sjarmoffensiv

Festivalen ble avsluttet med prisutdelingen i den nordiske og baltiske konkurransen i Fredrikstads nye, lille storstue; Verdensspeilet. Forøvrig den beste nyvinningen ved årets festival - å ha festivalkro i byens eldste kinolokale er en genistrek! Under prisutdelingen viste festivalen seg frem fra sin mest sjarmerende side og beviste en gang for alle at det er fordeler ved å være liten og intim. Herrene Kristian Pedersen og Andreas Ihlebæk ledet showet med imponerende ro og sjarme, som i alle fall tok deler av juryen med storm. Sjelden har vel jurymedlemmer blitt viet så mye positiv oppmerksomhet. Vinnerne som var tilstede fikk en opplevelse for livet og de vinnerne som ikke hadde tatt turen, kan angre til evig tid. Kvelden ble avrundet med et eklektisk lydspor signert DJ-duoen Elak Bingo.

I det store og hele har 2010-utgaven av Fredrikstad Animation Festival vært en fornøyelse. Heldigvis er det områder festivalen kan bli bedre på slik at det er god grunn til å besøke de animerte dagene også i årene som kommer. La oss bare håpe at de bevilgende myndigheter forstår viktigheten av å styrke satsingen på å samle og synliggjøre det norske og nordisk-baltiske animasjonsmiljøet og sikrer videre liv for festivalen. Og la oss love hverandre at Fredrikstad Animation Festival 2011 skal samle det som kan krype og gå av den norske animasjonsbransjen, slik at ikke det er mulig å overse festivalen - verken for media, publikum eller myndigheter.

Sees i 2011!

Norskanimasjon.no i Fredrikstad

Tom-Erik Lønnerød

redaktør